

taaskaan ei ole mitään. Ei katsota omaa etuaan ja valvota oman luokkansa hyväksi. Niin näkyy Glassportin asukkaat tulevan vanhoillisiksi, eikä niille pitäisi pian ruveta rakentamaan kirkkoa, että saisivat käydä siellä, ettei tekopyhyys kuikoistaisi, niin kuin nykyään näkyy käyvän. Toivon kumminkin että jätetään velttous pois ja ruvetaan yhdessä toimimaan oman luokkamme hyväksi, eli oman itsemme hyväksi, eikä anneta leväperäisyydelle tilaa, uutta innostusta kaikille, niin miehille kuin naisillekin. Ei miehettään näytä olevan sen innokkaampia kuin naiset, vaikka tämäkin kylä on nyt tullut "kuivaksi". En tiedä missä he nyt lienevät, vaan ei heitä ainakaan yhteispyrinnöissä näy, pitävät osaston hommia vällän sivuasiana.

Kesäkoulu alkaa pian lapsille, toveri Brusila tulee sitä pitämään. Muistakaapa vanhemmat, että lähetätte lapsenne kouluun saamaan kunnan opetusta, että he oppisivat tietämään aikanaan mihinkä heidän on kuuluttava ja että heistä tulisi innokkaampia ja tietoisempia taistelutovereita kuin me itse olemme. — Kaikki lapset saapukaa kesäkouluun! Ines.

SAN FRANCISCO, CAL.

San Franciscon s. s. osastossa ei ole yhtään kirjoitustaitoista naista, siihen käsitykseen tulin osaston viimeisessä puolivuosi-kokouksessa, koska ei saatu naisista kirjeenvaihtajaa Toverittarelle. Vaikka moneen kertaan jokaista saapuvilla olevaa naistoveria ehdotettiin toimeen. Syy kaiketi lienee piilennyt siinä kun edellinen Toverittaren kirjeenvaihtaja saavutti rekordin viime puolen vuoden aikana, — hän kun ei kuulu kirjottaneen kertaakaan Toverittareen, vaikka kyllä joitain sapsensa purkauksia Toveriin. Toveritar ei näytä pitävän kaimastaan, koska ei viitsi olla kirjeenvaihdossa.

Enpä todellakaan jaksanut kuunnella moitetta ja ivaa, että San Franciscon s. s. osastosta ei olisi saatu kirjeenvaihtajaa Toverittareen. Nousin ylös ja tarjouduin vapaaehtoisesti tähän toimeen, erällä vissillä tarkoituksella. Tuonnempana kaiketi saadaan nähdä saavutanko tarkoitukseni.

Oikea vetelä pannukakku siitä ukkojen, niin paljon toosaamasta akkain syysjuhlista kuului tulleen, niin kuului akkain kunnia-kuarti päättäneen. Huokkaan siis meni hyvät humalat ja ne voimainpönnistykset poikamiesten ja ukkomiesten välillä, joista pitkin talvea ja kevättä niin paljon toosattiin. Mukavaa joukkoa näyttävät olevan meidän akat, kun ei niille kuulu kelpaavan ukkojen alulle panemat juhlatkaan. Niin akoillahan se on valta.

Mooseksen "Punakaartilainen" ei kelvannut San Franciscon s. s. osaston näyttämölle kaikkien alaosastojen yhteisesti toimeenpanemiin syysjuhliin "Työnpäivänä". Asiasta keskusteltiin osaston viimeisessä kokouksessa ja päätökseksi tuli, että ei oteta kun Mooses vaati näyttelemissä \$25.00. Mutta juhla ei silti peruuteta, vaan näytellään joku toinen hyvä näytelmä sen tilalla.

Kaksi viikkoa kestänyt kuparisepän lakko särettiin sen, eli oikeammin sanottuna peltiseppän kansallisarjaston taholta, samoin kuin myös paikallinen

rautatyöläisten liitto oli suurena tekijänä lakkoa särkemässä. Asiankulku on lyhyesti kerrottuna seuraava: Kuparisepät ovat jo viime kesästä lähtien väineet dollarin alinta tuntipalkkaa, on useasti äänestetty lakosta ja parit kertaa tässä talvella päätettiin mennä laksoon. ellei muuten saada palkanylennystä, mutta joka kerran sellaiset päätökset on estetty liiton taholta sillä verukkeella, että kaikki metallityöläiset panevat yleisen 20c palkankorotusvaatimuksen sisälle työnantajaliitolle t.k. 21 p:nä. Mutta kun oltiin sitä varmoja, että mitään sellaista vaatimusta ei tulla liiton puolelta esittämään työnantajille, niin kuparisepät rupesivat yksityisenä uniona vaatimaan palkanylennystä, ja sitäpaitsi enemmän kuin 50 prosenttia ja saivat vaaditun dollarin tuntipalkan niin sanotun "boonuksen" muodossa eli kalliin ajan korotuksena. Heti lakon alettua rautatyöläisten liitto komensi kuparisepät menemään samoilla ehdoilla takaisin työhön kuin ennen lakkoa, tästä kuitenkin kieltäydyttiin. Sitten tuli ukaasi peltiseppäin keskus- eli kansallisvirastolta, sama oli heillekin vastaus. Viimeksi tuli toinen ja ankarampi ukaasi, sekä liiton yleinen organiseeraaja Chicagosta ja sanoi, että jos ei mennä takasin työhön, niin unionilta otetaan lupakirja pois ja perustetaan uusi unio, mutta tämäkö tepsii luokkatiedottomiin työläisiin, 70 äänellä 32 vastaan päätettiin mennä takaisin työhön entisillä ehdoilla maanantaina 21 p. t.k. Näin surkealla tavalla American Federation of Labor liitto särkee paikallisia lakkoja ilman minkäänlaisia neuvotteluja lakossa olevien työläisten ja työnantajain välillä.

Eipä siis ihme, jos yhden suuren union aate alkaa voimakkaasti levitä ammattiyhdistysten keskuudessa. Kokemusten kautta oppi on aina saavutettavissa. Kun tahdotte tilata Toveritarta ja muita puoluelehtiä niin jutelkaa asiasta T. Helsingille, tavataan usein haalilla ja lomakoikoina kotonaan, 141 Beaver St. T. H.

TORONTO, ONT., CAN.

Ilmat ovat olleet erittäin lämpimät ja kuivuus on tehnyt suurta haittaa maanviljelijöille.

Suuri joukkokokous oli Queens parkissa heinäk. 14 p. Osaajattomia kokoukseen oli noin 5,000 henkeä. Puhujina esiintyi kolme Winnipegin lakonjohtajaa. He antoivat yleisölle seikkaperäisiä tietoja lakosta ja myöskin oikaisivat väriä sanomalehtiutuisia, Winnipegin lakon johdosta. Keräys lakon johtajain oikeuskulujen peittämisiksi tuotti lähemmäs \$300.00.

"Rauhan päivänä", 9 p. heinäk. vietti osastomme kenttäjuhlaa High parkissa. Ilma olikin erittäin kirkas. Tuhansiin nouseva ihmisjoukko eri kansallisuksista oli saapunut "kiittä-mään" "herra!" — mailman rauhasta.

Meidän suomalaisten mieltä ei tuo "rauhan" tunnelma kovinkaan kuohuttanut, kun kysymyksenä ilmeni jokaisen kasvoilla: "Onko nyt todella kansojen rauha?"

Työkokouksessa heinäk. 20 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraava: Kirjuriksi valittiin Signe Ahlqvistin tilalle toveri Hytti, puheenjohtajana toimi Pirttinen. Toveri Väisänen pyysi eroa Vaupauden asiamiehen toimesta, joka hänelle myönnettiin ja tilalle tu-

li toveri A. Rimpilä. Osaston johtokunnasta erosi toveri H. Saarinen. Ravintolatoimikuntaan uudelleen toveritar I. Saarinen.

Edellisessä työkokouksessa erosi Rauha Granholm Toverittaren kirjeenvaihtajan virasta. Tilalle siinä kokouksessa kuuloni mukaan ei oltu saatu ketään. Kysyttäessä millä perusteella Rauha eroaa oli hän sanonut ei osaavansa kaikkien mieltä täyttää, eikä rupeavansa ilmotamaan ristiaisiä, kihlajaisia, avioeroja eikä takasintuloja jossa hänen kanssaan olen yhtä mieltä. Toveri Grunsten olisi ottanut tehtävän vastaan vaan naiset eivät tahtoneet luovuttaa sitä mieshenkilölle. Kaikesta tästä mitään tietämättä, saavuini kokoukseen, nim. 20 p., jossa sain tämän toimen jota ei kukaan toinen uskaltanut ottaa vastaan. Minäkö sitte vetäisin edelliselle kirjeenvaihtajalle vertoja. "Ei!" Hän on ensimmäinen Toronton kirjeenvaihtaja joka täytti tehtävänsä kuin "mies". Hänen kirjeensä ovat olleet sisältörikkaita ja saaneet jokaisen kannatuksen.

Loppu illasta käytettiin keskusteluun, poliittisesta sekä taloudellisesta toiminnasta eri maissa kuin myöskin suhtautumistestamme vasemmistoon. Keskustelu oli vilkasta. Sellaisen keskustelujen kautta me opimme paljon. Tieto on valtaa, ja sitä me juuri tarvitsemme. Suurempi joukko ensi työkokoukseen. Sitä toivoo

Katri Rauhkonen.

WRIGHT, MINN.

Kesän herttaisain tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. Ensin teen selvää minkälainen tämä seutu on, se on niitä tavallisia uutis-asutus seutuja ollen maan suuruus perhettä kohti noin 40 eekkeriä ja 80 eekkerin pajoja; jollain pomolla mahtaa olla noin 120 eekkeriä. Näitä pikkufarmeja on sitte toinen toisensa vieressä, ollen joka maalla muutama eekkeri pellosi puhdistettua. Itsetyytyväistä väestöä on täällä enin osa, etteivät katso tarpeelliseksi edes kannattaa minkäänlaisia yhteispyrintöjä. Oh! olinhan vällän unohtaa, onhan täällä toiminnassa joku kristilliseveellinen nuorisoseura, jonka puhtaassa helmassa saa kaikki mätäpaiseet penkomatta kukoistaa, niin törkeät ja haisevat, ettei ilkiä sylkemättä sivu kulkea. Ajatelkaapas nuoret missä tietämättömyyden kuulusa lepäätte, eikä jo sopisi ottaa oikea kirja käteensä ja lukea oikein suomeksi selvästi että itsekin ymmärtää, eikä aina antaa itseensä vetää siitä paikasta, jota nenäksi sanotaan moisten mustasielujen, jotka eivät tee mitään hyödyllistä työtä vaan ammatikseen valehtelevat. Yhteiskunta kysymystä selvittävää kirjallisuutta saatte työväestön kirja-kaupoista ja asiamiehiltä sillä työläisissä tekin olette vaikka olettekin farmarien mukuloita. Tilamalla esimerkiksi itsellenne oma Toveritar, niin nuoret kuin vanhatkin, opitte siitä jo paljon sosialismin aakkosia. S. s. osasto se toimisi koko vilkkaasti kun jäsenet vaan muistaisivat käydä osaston kokouksissa ja toimia sovinnossa keskenään. Se ei kelpaa ettei perusta kenenkään hommia, vaan jää potattia "kultti-veetaamaan", eli jonkun muun teoksen tähden pois osaston kokouksista, ottakaapa oikein asiaksenne saapua jokaiseen kokoukseen ja tuoda uusia jäseniä mukanaan olisihan toki nyt jo

aika herätä, sillä huomenkellot kumahtelee siksi voimakkaasti kaikkialla että sikeimmässäkin unessa nukkuvan luulisi sen jo huomaavan. Porvarit ponnistele viimeisiään, hinnat kohoo kaikelle ostettavalle tavaralle, näyttää siltä, kun eletäisiin, sanosinko viimeistä päivää. Kesä on ollut erittäin suotuisa kasvullisuudelle, vuodentulo näyttää lupaavalta; heinä tulee kovasti ja näyttää muutakin viljaa tulevan. Marjoja on runsaasti, toiset poimii mustikoita, toiset tekevät heinänsä, niinkuin sanotaan kaikilla heillä on kiire. En tiedä mikä vaivaa Toverittaren kirjeenvaihtajaa kun ei hiisku mitään; taitaa olla syy, ettei se koira oravata hauku, joka väkisin metsään viedään, olisi suotavaa että vähän porahtelisi.

Toverillisesti tervehtäin.

Akka.

HERMAN, MICH.

Hiljaista on ollut toiminta täällä tämän kesän aikana. Osasto kylläkin on pitänyt kokouksensa säännöllisesti, vaan näytelmäseura on pitänyt kesälomaa, ihanne-liitto on myöskin pitänyt kokouksiaan melkein joka sunnuntai. Juhannuksena oli heillä juhlat päivällä ja illalla ohjelma-illat. T. k. 20 p. oli ylä-Mich. v. ja urheiluliiton yleiset urheilukilpailut, illalla näytelmäseura esitti kappaleen "Kirkon vihollinen" täydelle huoneelle, sitten lopuksi tanssia pitkeltiin. Tämän kylän seura on melkein aina kunnostautunut voittajana vaan tällä kertaa hävisivät. Pojat ovat liian paljon luottaneet entisiin rekordeihin, eivätkä ole tänä kesänä harjoitelleet paljoakaan. Ja toiset pojat olivatkin ponnistaneet edelle. "Opuksi se on", sanoo vanha sananlasku.

Hermannin osasto päätti odottaa mitä tuleman pitää tähän sosialistipuolueesta erottamiseen nähden. Jäsenistössä ilmenee sekä oikeisto- että vasemmistolais-henkeä.

M. S.

LEADORE, IDA.

Jospa tässä kesän töikseen esittelisi tämänkin kylän Toverittaren lukijoille. Täällä ei ole muuta kuin metsätöitä ja sama nuotti kuin muillakin teollisuusaloilla, se, joka tekee kovimman ja rasittavimman osan työstä saapi pienimmän palkan, ja se, joka ei laita rikkaa ristiin saapi kaiken, mitä metsän runnaus tuottaa. Ja näyttää siltä että se tuottaakin lihavanlaiset viikkopalkat urakoitsijoille. Me saamme niukan leivän. Täällä on ollut kuuma ja kuiva kesä. Maanviljelijäin pelloilla ovat maantuotteet palaneet semmoisilla seuduilla missä ei ole ollut mahdollisuutta saada keinotekois-ta kastelua. Metsävalkeita myöskin on lähiaikoilla savusta päättäneen, kun ilma on täynnä metsävalkeain savua. Toveruudella Muori H—i.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA 5

LAAKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 muotoa ja naisten tausta sell. tyyliä. Kuten myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotiliikkeistä. Mistä jokin voi itse valita sopivan liikkeen taululle; saatat myöskin liikkettömät liinat y. m. Liikkeet eivät ole patenttiliikkeet, vaan suomalaisia valmistajia, joita Suomessa on jo kätöetty monia kymmeniä vuosia. Tämä kirja saattaa vapautti ja piteli sen oita jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa hembuuk-liikkeitä ja hembuuki-tohtoreita. —Lignellin Apteekki on suurin —Suom. Apteekkilike Yhdysvalloissa— P. A. LIGNELL CO., Superflor, Wis.